Č. 11.163.

Zaměstnanci veřejní. — Občanství státní: I. Z předpisu § 6 zák. č. 152/1926 Sb. nemůže státní zaměstnanec, kterému bylo čsl. státní občanství teprve uděleno podle cit. zák., vyvozovati nárok na drahotní přídavky pro členy rodiny, kteří jej ve stát. občanství sledují, též za dobu před udělením stát. občanství (§ 6 zák. č. 394/1922 Sb.). — II. Platnost ustanovení § 151 plat. zák. č. 103/1926 Sb. na pensisty.

(Nález ze dne 21. března 1934 č. 5921.)

Prejudikatura: ad I: srov. Boh. A 8088/29, 8939/30, 9131/31.

Věc: Vojtěch K. v P. proti generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě o přeplatky drahotních přídavků.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem gfř v Bratislavě z 11. dubna 1925 byl st-li, finančnímu radovi, přeloženému koncem měsíce února 1925 na trvalý odpočinek, od 1. března 1925 vedle výslužného poukázán 1. jednotný drahotní přídavek dle IV. třídy rodinné ročních 4.320 Kč, 2. přídavek na děti, a sice na syna Vojtěcha (nar. 21. listopadu 1913) a na schovanku Alžbětu H. (nar. 25. července 1907) ročních 1.500 Kč do odvolání nebo do dřívějšího zaopatření, nejdéle však do dovršení 18. roku.

Nař. rozhodnutím byla jednak st-li stanovena znovu doba pro výměru výslužného rozhodná a vyměřeny znovu od 1. března 1925 odpočivné požitky st-lovy, jednak vyslovil žal. úřad, že na základě naturalisační listiny zem. úřadu v Bratislavě ze 13. července 1931 bylo zjištěno, že min. vnitra rozhodnutím z 1. června 1931 st-li jako dosavadnímu příslušníku státu maďarského udělilo podle ústav. zák. z 1. července 1926 č. 152 Sb. čsl. státní občanství, v němž st-le sleduje i jeho manželka a nezletilý jeho syn Vojtěch (nar. 21. listopadu 1913). Státoobčanskou přísahu složil st-l dne 1. srpna 1931. Žal. úřad vyslovil dále, že tedy před 1. srpnem 1931 nebyl ani st-l, ani členové jeho rodiny čsl. státními občany, nýbrž příslušníky cizího státu, o kteréžto skutečnosti neměl žal. úřad vědomosti, a ježto podle § 6 I, odst. 1 zák. z 20. prosince 1922 č. 394 Sb. drahotní požitky patří jen pro ony členy rodiny státního zaměstnance, kteří mimo ostatní zákonné náležitosti mají též čsl. státní občanství, a ježto podmínka tato u st-le až do prvního srpna 1931 nebyla splněna, neměl podle cit. zákonné normy nároku na drahotní požitky ke své pensi se zřetelem na členy rodiny a sice ode dne st-lova pensionování, t. j. od 1. března 1925, až do konce měsíce, v němž se st-l stal občanem republiky Čsl., t. j. do 31. srpna 1931, nýbrž patřil mu za uvedenou dobu jednotný drahotní přídavek jen podle I. rodinné třídy. Žal. úřad proto odvolává svoje rozhodnutí z 11. dubna 1925, pokud se toto týká výměry drahotních požitků, poukazuje st-li za dobu od 1. března 1925 do 31. srpna 1931 jednotný drahotní přídavek podle

I. rod. třídy roč. 2.880 Kč, a přeplatek vzniklý neoprávněným pobíráním drahotních požitků na členy st-lovy rodiny za dobu od 1. března 1925 do 1. srpna 1931 v částce 19.735 Kč předepisuje podle § 9 zák. č. 287/1924 Sb. st-li k náhradě.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Stížnost nedotýká se nař. rozhodnutí, pokud tímto byly vzhledem k nově stanovené době rozhodné pro výměru odpočivných požitků, požitky tyto st-li nově upraveny; stížnost brojí jen proti oné části nař. rozhodnutí, v níž žal. úřad znovu upravuje drahotní přídavky za dobu od 1. března 1925 do 31. srpna 1931 a předepisuje přeplatek vzniklý neoprávněným pobíráním drahotních požitků na členy st-lovy rodiny za tutéž dobu v částce 19.735 Kč k náhradě.

Předpokladem nároků na drahotní přídavky k odpočivným požitkům státních zaměstnanců se zřetelem k členům jejich rodiny ve smyslu § 6 I zák. č. 394/1922 Sb. ve spojení s § 15 cit. zák. je státní občanství dotyčných členů rodiny. Jak ze správních spisů je patrno, byl st-l výnosem gfř v Bratislavě ze 17. února 1931 vyzván, aby předložil osvědčení o čsl. státním občanství své manželky, svého syna Vojtěcha a své schovanky Alžběty H.; na tuto výzvu předložil st-l opis naturalisační listiny zem. úřadu v Bratislavě ze 13. července 1931, podle níž min. vnitra rozhodnutím z 1. června 1931 udělilo st-li, dosavadnímu příslušníku státu maďarského, podle úst. zák. č. 152/1926 Sb. čsl. státní občanství, v němž jej sleduje i jeho manželka a nezletilý syn Vojtěch nar. 21. listopadu 1913. Měl tedy žal. úřad pro posouzení prejudiciální otázky státního občanství členů rodiny st-lovy listinu vydanou úřadem k tomu příslušným a předloženou samotným st-lem; měl tudíž žal. úřad v listině této pro svůj úsudek o státním občanství st-lovy manželky a jeho syna dostatečný podklad ve spisech správních. Že schovanka st-lova Alžběta H. byla v kritické době státní občankou čsl., ani stížnost sama netvrdí. I kdyby se tedy ve stížnosti mohla spatřovati námitka toho obsahu, že naturalisační listina podle úst. zák. č. 152/1926 Sb. byla st-li vydána omylem na místo osvědčení o státním občanství, o něž žádal, nemohl by nss k této námitce přihlédnouti, když st-l předkládaje naturalisační listinu žal. úřadu, námitku tohoto obsahu neuplatnil, a žal. úřad tedy neměl příčiny, aby o obsahu naturalisační listiny měl nějaké pochybnosti (§ 5 zák. o ss).

Stížnost však namítá, že předpis přeplacených drahotních přídavků k náhradě je v rozporu s předpisem § 6 zák. č. 152/1926 Sb., podle něhož je na st-le pohlížeti tak, jako by byl čsl. státním občanem již ode dne 28. října 1918.

Ani tuto námitku nemohl nss shledati důvodnou setrvav na právním názoru vysloveném již v nál. Boh. A 8088/29, 8939/30, 9131/31, podle něhož předpis § 6 cit. zák. promíjí sice při uplatňování práv na základě specielních zákonů nedostatek podmínky státního občanství, trvajícího již ode dne 28. října 1918, a pohlíží na takové státní občany tak, jako by podmínka ta byla u nich splněna, s druhé strany však že zákon likvidaci případných nároků dopouští teprve ode dne, kdy státní občan-

ství bylo uděleno. Od názoru tohoto nemohl nss ustoupiti ani vzhledem k námitce stížnosti, že podle zprávy výboru ústavně-právního nelze nabytá práva zkracovati, ježto o náhradu těchto práv bylo ve státním rozpočtu i tak postaráno; i kdyby totiž zmíněná důvodová zpráva skutečně měla ten smysl, jaký v ní hledá st-l, — čemuž ve skutečnosti tak není, ježto zpráva výboru ústavně-právního č. t. 514 posl. sněmovny N. s. z r. 1926 k § 6 jen praví, že osnova neznamená nové obtížení státní pokladny, a krytí nachází se u dotyčných položek řádného státního rozpočtu, ježto osoby v úvahu přicházející většinou beztak užívají požitky nebo zálohy ze státní pokladny — nebylo by možno smysl takový ze zák. samého, jenž jedině je rozhodný, dovoditi.

Konečně namítá stížnost, že přeplatek drahotních požitků nemohl st-li býti předepsán k náhradě, ježto podle § 151 odst. 7 a 8 plat. zák. č. 103/1926 Sb. v případě, kde z moci úřední byly vyměřeny vyšší požitky, než jaké po zákonu příslušejí, a když se tak stalo na základě nesprávné skutkové podstaty, může výměr býti odvolán jen do 3 let ode dne doručení, kdežto v daném případě přeplatek vznikl na základě výnosu z 11. dubna 1925, jenž doručen byl také st-li v dubnu 1925, a tedy v roce 1931 pro nastalé promlčení již nemůže býti odvolán.

Ani tato námitka není důvodná, ježto předpis § 151 plat. zák. se týká opravy nesprávné výměry nebo výplaty služebních příjmů, tedy služebních požitků aktivních státních zaměstnanců, kdežto v daném případě jde o drahotní přídavky k odpočivným požitkům st-lovým, a na úpravu odpočivných požitků vztažen byl předpis ten teprve předpisem § 8 zák. č. 70/1930 Sb. Předpis § 8 zák. č. 70/1930 Sb. pak se na st-le nevztahoval, ježto st-l odešel na odpočinek koncem měsíce února 1925, tedy ještě před účinností plat. zák. a i podle § 8 odst. 3 cit. zák. předpis § 151 plat. zák. na st-le, jenž podle spisů správních je narozen v r. 1876, vztažen nebyl.

Č. 11.164.

Zaměstnanci veřejní: Nejde o »studium normálně započaté« jako předpoklad nároku státního zaměstnance na drahotní přídavky na syna ve smyslu § 6 odst. 1 zák. č. 394/1922 Sb., zahájil-li syn studium na vyšším oddělení státní průmyslové školy teprve po odbytí páté třídy školy střední.

(Nález ze dne 21. března 1934 č. 5922.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 4504/25.

Věc: Vojtěch K. v P. proti generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě o drahotní přídavek.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím odepřen byl st-li nárok na další výplatu drahotních přídavků na st-lova studujícího syna Vojtěcha po dosažení jeho 18. roku a sice v podstatě z toho důvodu, že studia jeho syna nelze považovati za normálně započatá a nepřetržitě konaná, ježto